Latvijas Hidroekoloģijas institūts realizē projektu Lakes connect

Mūsdienās mikroplastmasas piesārņojums ir aktuāla problēma, kuru nepieciešams risināt. Projektā **Lakes connect** tiek veikti pilotpētījumi izvēlētajās ūdenstilpēs Latvijā, Lietuvā un Polijā, lai noskaidrotu ūdens kvalitāti un noteiktu esošo mikroplastmasas piesārņojumu. Pēc iegūtajiem pētījuma rezultātiem būs iespējams noskaidrot tūrisma radīto slodzi, izveidot tīkla centru, kas kalpos kā zināšanu apmaiņas platforma, piedāvājot risinājumus, lai ierobežotu tūrisma ietekmi uz iekšzemes ūdeņu kvalitāti.

Projekta nosaukums: Tīklošanās centra izveide Baltijas jūras tūrisma reģionu ezeru aizsardzības interešu grupām (**Lakes connect**).

Projektā tiks veidota sadarbība ezeru ūdeņu kvalitātes uzlabošanai tūrisma reģionos. Projekta mērķis ir izveidot zināšanu kopumu iestādēm, kuras interesējas par tūrisma ietekmi uz ezeru vides kvalitāti un zinātnē balstītiem risinājumiem.

Mikroplastmasas laboratorija

2023. gadā tika veikti pilotpētījumi Latvijas ezeros Gulbenē (Galgauska, Pintelis, Ludza, Stāmeriena), Lietuvas ezeros (Germantas, Lukstas, Mastis) un Polijas ezeros (Krzywa Kuta, Jagodne, Łabab). Lai noskaidrotu sezonalitātes ietekmi uz ezeru piesārņojumu, pilotpētījumi tika veikti trīs dažādās sezonās – pavasarī, vasarā un rudenī. Projekta mērķa izpildei kopumā ievākti 120 ūdens virskārtas paraugi un 36 ezeru nogulumu paraugi, kā arī ievākti paraugi kopējā fosfora un slāpekļa daudzuma noteikšanai.

Galgauska

Latvijas Hidroekoloģijas institūts ir atbildīgs par mikroplastmasas paraugu ievākšanu gan ūdens virsējā slānī, izmantojot Manta tīkla filtrēšanas metodi, gan nogulumos ezera dziļākajā vietā un pie piesārņojuma avotiem. Iegūtie paraugi tiek apstrādāti un vizuāli, ķīmiski analizēti Latvijas Hidroekoloģijas institūta mikroplastmasas laboratorijā. Iegūtie rezultāti apstiprina, ka tūrisms un rekreācijas aktivitātes ir viens no svarīgākajiem piesārņojuma vektoriem ezeros arī attiecībā uz mikroplastmasu.

Urbumi no ezeriem

Darbs partneru starpā ir interesents, jo ir iespējams iepazīt citu partneru metodes ar kādām tiek sasniegti izvirzītie mērķi un uzdevumi, kādā veidā partneri nodrošina un realizē dažādus ar ilgtspējību saistītus projektus un aktivitātes.

Veicot projekta aktivitātes dabā izaicinājumus sagādāja neprognozējamība, piemēram, laikapstākļi,

sarežģīti paraugi u. tml., kas ietekmē plānoto laiku, aktivitāšu un finansējuma izlietojuma atbilstību.

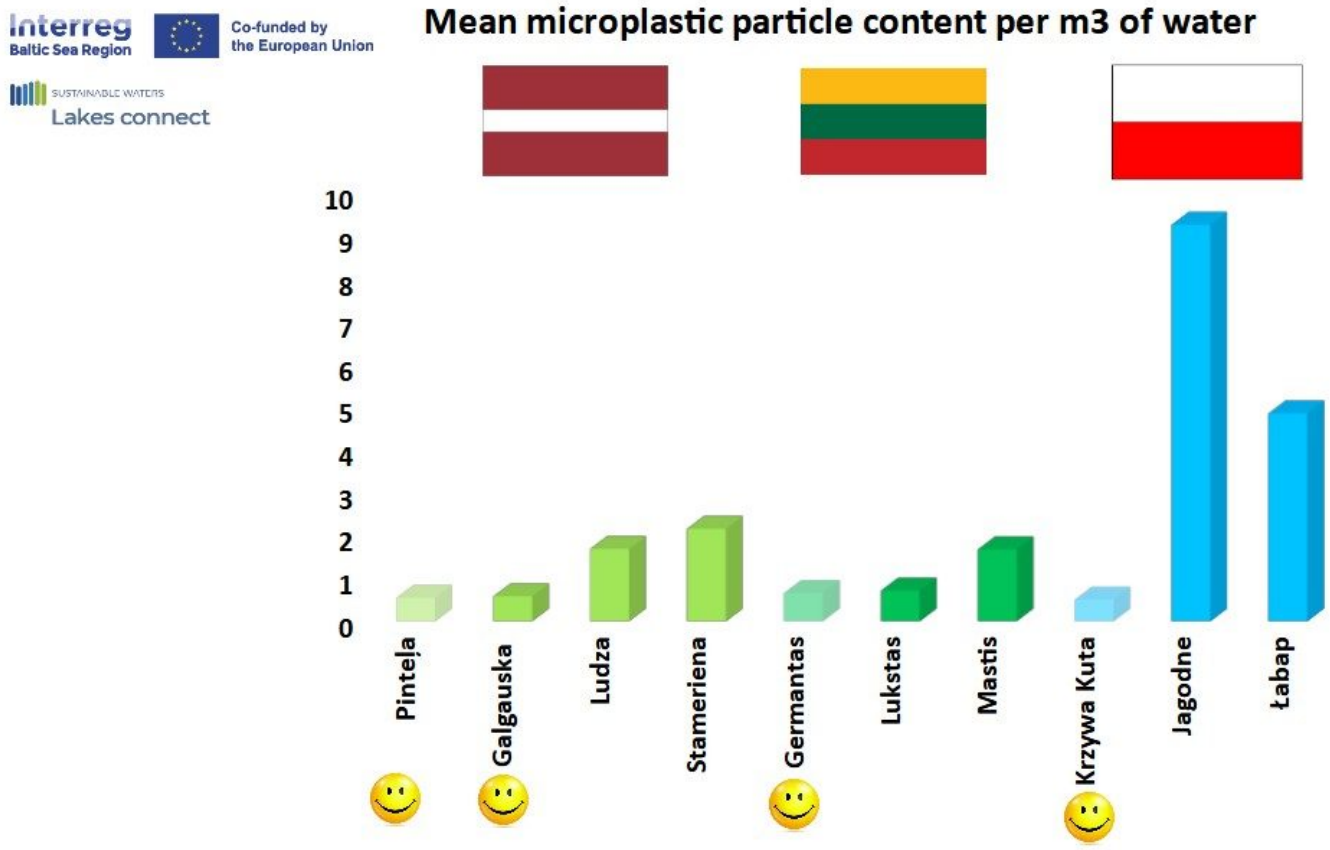

Dati no izmēģinājuma pētījuma

Projekta darbības laiks ir no 2022. gada oktobra līdz 2024. gada maijam.

Partneri:

- Bioloģisko un ķīmisko pētījumu centrs, Varšavas Universitāte (vadošais partneris),
- Lielo Mazūrijas ezeru aizsardzības fonds,
- Šauļu tirdzniecības, rūpniecības un amatniecības kamera,
- Gulbenes pašvaldība,
- Latvijas Hidroekoloģijas institūts.

Vairāk par projektu: https://interreg-baltic.eu/project/lakes-connect/

Informāciju sagatavoja: Latvijas Hidroekoloģijas institūta zinātniskā asistente Elīna Vecmane un vadošā pētniece Inta Dimante-Deimantoviča